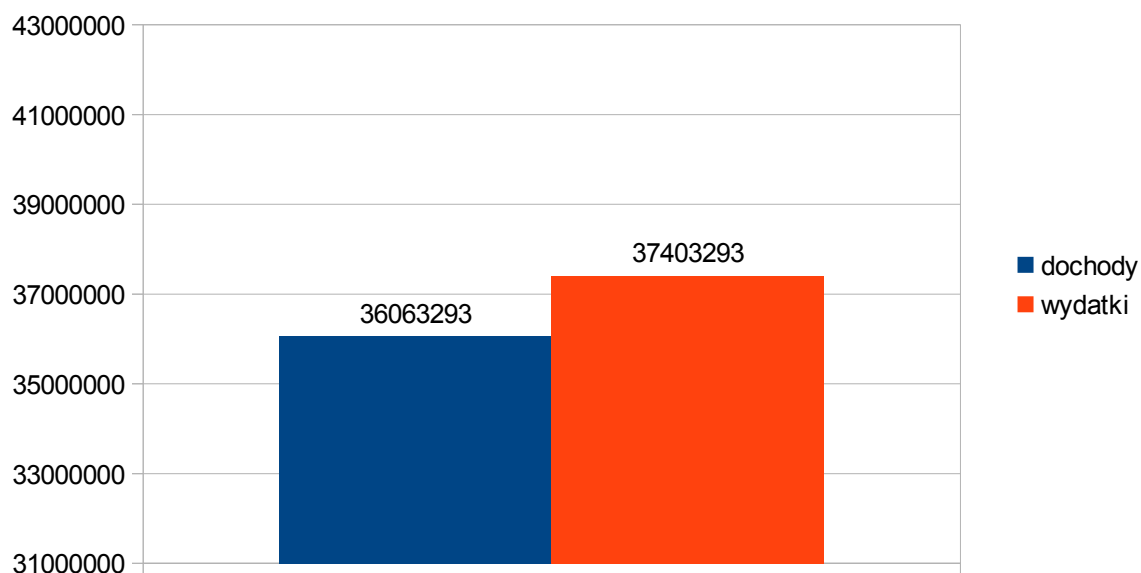

Budżet Gminy Krzepice na 2019 rok w ujęciu opisowym i graficznym

Przyjęty uchwałą Nr 3.018.2018 Rady Miejskiej w Krzepicach w dniu 28.12.2018 roku.

Czym jest budżet Gminy?

Budżet Gminy to zestawienie dochodów i wydatków dotyczących określonego okresu – roku. Celem sporządzania budżetu jest rozsądne zarządzanie posiadanymi środkami pieniężnymi. Budżet Gminy jest podstawą finansowego planowania przedsięwzięć oraz dostarcza najważniejszych informacji potrzebnych do kontroli prowadzącej działalność. Jest też dokumentem, w którym zapisuje się finansowy i rzeczowy roczny plan działania Gminy – prowadzi po jednej stronie dochody, a po drugiej wydatki związane z dziedzinami podległymi samorządowi.

Skąd biorą się pieniądze w budżecie Gminy?

Szczegółowe źródła dochodów Gminy określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Na 2019 rok dochody budżetu określono w wysokości 36.063.293,00 zł.

Źródła ich pochodzenia są następujące:

- **Subwencje 8.560.600,00**
- oświatowa,
- wyrównawcza.

- **Podatki lokalne 4.012.206**
  - podatek od nieruchomości,
  - podatek rolny,
  - podatek leśny,
  - podatek od środków transportowych.

- **Oplaty lokalne 1.766.543,00**
  - skarbowa,
  - za użytkowanie wieczyste,
  - adiacencka,
  - za trwałe zarząd,
  - za gosp. odpadami komunalnymi,
  - za korzystanie z wychowania przedszkolnego,
  - targowa,
  - za czynności administracyjne,
  - z tytułu wydawania koncesji alkoholowych,
  - za zajęcie pasa drogowego.

- **Podatki pobierane na rzecz Gminy przez Urzędy Skarbowe 246.100,00**
  - karta podatkowa,
  - czynności cywilno – prawne,
  - spadki i darowizny.

- **Udział Gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa 8.720.943,00**
  - podatek dochodowy od osób fizycznych PIT,
  - podatek dochodowy od osób prawnych CIT.

- **Dotacje celowe z budżetu państwa 8.666.015,00**
  - pomoc społeczna,
  - rodzina,
  - administracja rządowa.

- **Dochody z majątku Gminy - 380.000,00**
- **Dotacje zewnętrzne na realizację inwestycji – 3.141.082,00**
- **Inne pozostałe dochody – 569.804,00**

Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa.

To największe źródło dochodów budżetu Gminy. Każdy pracujący mieszkaniec Gminy co roku płaci podatek dochodowy od osób fizycznych zależnie od osiągniętych dochodów. Do budżetu Gminy w 2019 roku za pośrednictwem Ministerstwa Finansów wpłynie 38,8 % zapłaconego przez wszystkich mieszkańców gminy tego podatku gdyż zgodnie z prawem taki jest udział Gminy we wpływach z tego podatku. Prognozowany wpływ to kwota 8.490.943,00 zł. Dochód ten przekazywany jest gminie przez Ministerstwo Finansów.

Wszyscy przedsiębiorcy posiadający osobowość prawną płacą podatek dochodowy od osób prawnych. Udział Gminy w tym podatku to 6,71 %. Im więcej firm ma siedzibę w gminie i im wyższe zyski osiągają tym więcej pieniędzy wpłynie do budżetu Gminy. Prognozowany wpływ w 2019 roku to 230.000,00 zł. Dochód ten Gmina otrzymuje za pośrednictwem Urzędów Skarbowych. Powyższe dochody mają bardzo duże znaczenie dla budżetu ze względu na wysoki i cykliczny

wpływ na rachunek bankowy Gminy.
Łączne wpływy z tych podatków to 24% dochodów ogółem.

Subwencje.

Subwencje stanowią bezzwrotną formę zasilania finansowego z budżetu państwa jednostek samorządu terytorialnego i są formą wyrównania niewystarczających dochodów własnych Gminy. Subwencje z budżetu Gminy mogą być swobodnie wykorzystane. Gmina w 2019 roku otrzyma subwencję oświatową, która w całości przeznaczona będzie na finansowanie zadań oświatowych oraz wyrównawczą, która będzie przeznaczona na różne dziedziny wydatków budżetu Gminy. Subwencje z budżetu państwa stanowią 23,7 % dochodów budżetu.

Podatki i opłaty lokalne.

Kolejnym ważnym źródłem dochodów budżetu Gminy Krzepice są wpływy z tytułu podatków i opłat lokalnych i stanowią 17 % wszystkich dochodów. Największe wpływy w tej grupie planuje się osiągnąć z podatku od nieruchomości oraz z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opłata ta jest dochodem, który w całości musi być zużyty na gospodarkę odpadami.

Dotacje celowe.

Dochody pochodzące z dotacji celowych muszą zostać wydatkowane na ściśle określony cel. Gmina nie może swobodnie decydować na co wydać te pieniądze. Niewydatkowane na wskazany cel pieniądze należy zwrócić dysponentowi. W 2019 roku Gmina otrzyma dotacje w wysokości 8.666.015,00 zł i stanowią one będą 24 % ogółu wydatków. Będą to dotacje na zadania bieżące własne i zlecone na funkcjonowanie administracji rządowej (USC, ewidencja ludności, dowody osobiste, ewidencja działalności gospodarczej), funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej, usługi opiekuńcze, wypłaty zasiłków stałych, okresowych, rodzinnych, wychowawczych 500+, „dobry start”, Karty Dużej Rodziny.

Dochody z mienia.

Gmina posiada majątek trwały, którego części corocznie podlegają sprzedaży. Planując na rok 2019 dochody ze sprzedaży mienia w wysokości 380.000,00 zł wzięto pod uwagę działki inwestycyjne w obrębie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Przedmiotowe działki prawnie do sprzedaży są przygotowane. Dochody te stanowią 1 % dochodów ogółem.

Pozostałe dochody – to wszystkie nie ujęte w powyższych grupach. Ich kwota to 569.804,00 zł 2 % całości dochodów

Stanowią je będą:

- wpływy z najmu i dzierżaw,
- wpłaty dzieci na wyżywienie w stołówkach szkolnych,
- odsetki od nieterminowych wpłat,
- zwrot dotacji celowej inwestycyjnej.

Dotacje zewnętrzne na realizację inwestycji.

Do budżetu Gminy w 2019 roku przyjęto następujące środki z programów unijnych, z których każde dotyczą konkretnej inwestycji:

Dla inwestycji już zakończonych co do których złożono wnioski o końcowe płatności:

- 706.010,00 zł. końcowa transza z Regionalnego Programu Operacyjnego na rozbudowę stacji uzdatniania wody.
- 36.118,00 zł. z Regionalnego Programu Operacyjnego na modernizację oświetlenia ulicznego, również końcowa część dofinansowania.
- 626.699,00 zł. z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na realizację budowy I etapu

kanalizacji sanitarnej w Dankowicach Piaskach Starokrzepicach ul. Piaskowa, Królewska i Zawodzie.

- 201.847,00 zł. z Regionalnego Programu Operacyjnego na dofinansowanie budowy boiska sportowego w Szkole Podstawowej Nr 2 w Krzepicach.

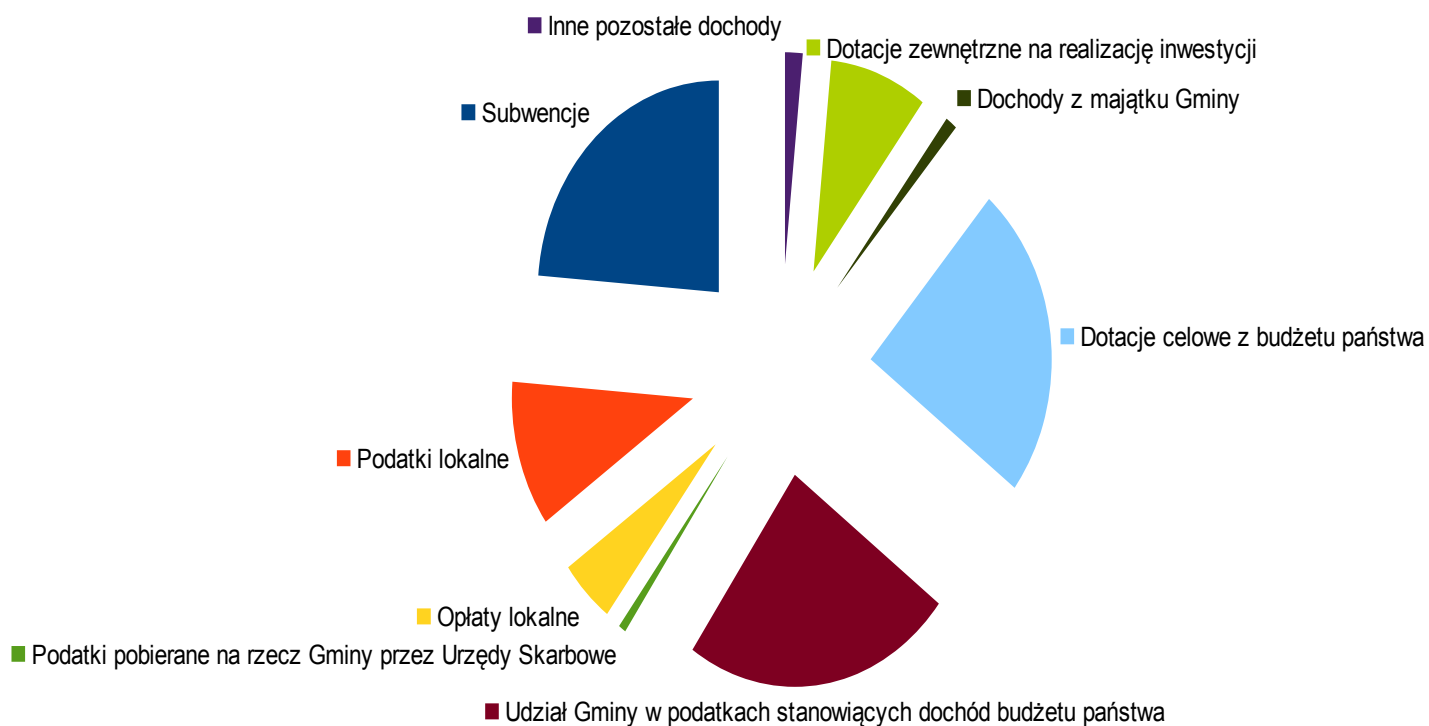
Ponadto w związku z realizacją II etapu budowy kanalizacji sanitarnej w Dankowicach Piaskach zapisano kolejną transzę dofinansowania w kwocie 1.225.561,00 zł. Powyższe kwoty wynikają z już podpisanych umów o dofinansowania. Ponadto do budżetu w oparciu o złożony wniosek do Regionalnego Programu Operacyjnego o dofinansowanie zadania „Odnawialne Źródła Energi” przyjęto kwotę 344.847,00 zł.

Prognozowane dochody budżetu na 2019 rok to 3.944,80 zł na 1 mieszkańca.

Wykres Nr 2. Dochody budżetu Gminy Krzepice

Wykres Nr 3 Dochody budżetu Gminy wg źródeł pochodzenia.

Na co Gmina wyda pieniądze?

Jednostka samorządu terytorialnego może wydawać pieniądze na zadania własne Gminy zapisane w ustawie o samorządzie gminnym.

Wydatki na 2019 rok określono na kwotę 37.403.293,00 zł. w tym:

- wydatki bieżące – 30.982.027,00 zł
- wydatki majątkowe – 6.421.266,00 zł.

Wykres nr 4 Wydatki budżetu Gminy Krzepice.

W 2019 roku na poszczególne dziedziny objęte katalogiem zadań własnych Gmina wyda następujące środki:

Oświata i wychowanie 38,9 % ogółu wydatków i kwotę 14.548.924,00 zł. na prowadzenie szkół podstawowych, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, przedszkola, stołówek szkolnych i przedszkolnych oraz dowożenie uczniów do szkół. Na terenie Gminy funkcjonuje 5 szkół podstawowych i przedszkole samorządowe.

Pomoc społeczna i rodzina to 26,6 % wydatków budżetu i kwota 9.925.522,00 zł. czyli wydatki na prowadzenie Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, wypłatę zasiłków okresowych i stałych, dożywianie dzieci, wypłatę zasiłków rodzinnych, 500+, „dobry start”, wspieranie rodziny. I usługi opiekuńcze

Administracja publiczna to 8,5 % wydatków ogółem z kwotą 3.210.316,00 zł wydatki na funkcjonowanie Urzędu Miejskiego, Rady Miejskiej i promocję Gminy i administrację rządową.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 5,8 % wydatków i kwota 2.182.003,00 zł. na oczyszczanie miasta i gminy, zieleń w mieście, koszty oświetlenia ulicznego i miejsc publicznych, budowę odcinka wodociągu w ul. Inwestycyjnej i ul. Nila w Krzepicach, realizację programu „odnawialne źródła energii w Gminie Krzepice – rozpoczęcie którego, uwarunkowane jest w

budżecie otrzymaniem dofinansowania z programów Unijnych, montaż 3 lamp przy placu zabaw w osiedlu Dąbrowa.

Transport i łączność 3,4 % i 1.275.866,00 zł, gdzie wydatki dotyczyć będą bieżącego utrzymania dróg i chodników gminnych oraz:

- kontynuacji budowy chodnika w ul. Kuźniczka i Kuków,
- kontynuacji budowy parkingu w Starokrzepicach,
- budowy odcinka ul. Asnyka w Krzepicach,
- aktualizacji dokumentacji projektowo – kosztorysowej dróg w ul. Andersa i rozpoczęcie budowy kanalizacji burzowej w tym osiedlu,
- przebudowy skrzyżowania w miejscowości Szarki-Szarlejka,
- ułożenia krawężnika w ul. Parcele w Zajązdkach Drugich.

Rolnictwo i łowiectwo 11,6 % i 4.345.010,00 zł. to głównie kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej w Dankowicach Piaskach, Starokrzepicach ul. Królewska, Zawodzie i Piaskowa.

Gospodarka mieszkaniowa 0,1 % i środki w wys. 45.500,00 zł. czyli pieniądze na wydatki związane z gospodarką mieniem komunalnym (majątkiem gminy)

Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego 1,8 % i kwota 693.000,00 zł, to pieniądze na przekazanie dotacji na funkcjonowanie inwestycji kultury czyli Gminnej Bibliotek Publicznej i Gminnego Ośrodka Kultury.

Bezpieczeństwo Publiczne 1,2 % i pieniądze w wys. 458.366,00 zł na utrzymanie gotowości bojowej istniejących na terenie Gminy Ochotniczych Straży Pożarnych.

Kultura Fizyczna i Sport 0,2 % 85.381,00 zł, będą to wydatki na pomoc finansową dla działających Klubów Sportowych oraz doposażenie siłowni w Starokrzepicach i Dankowicach Piaskach.

Obsługa Długu Publicznego 0,6 % i 246.882,00 zł, to środki na zapłatę odsetek od zaciągniętych przez Gminę kredytów i pożyczek.

Ochrona Zdrowia 0,4 % i 178.322,00 zł, to plan wydatków na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Alkoholizmowi.

Edukacyjna Opieka Wychowawcza 0,2 % i środków w wys. 91.053,00 zł na funkcjonowanie świetlic w szkołach, 20 % udział środków budżetu Gminy w wypłacie stypendiów dla uczniów, doposażenie placu zabaw w Lutrowskim, Zajązdkach Pierwszych, Dankowicach oraz ogrodzenie placu zabaw w Placu Powstańców Śląskich.

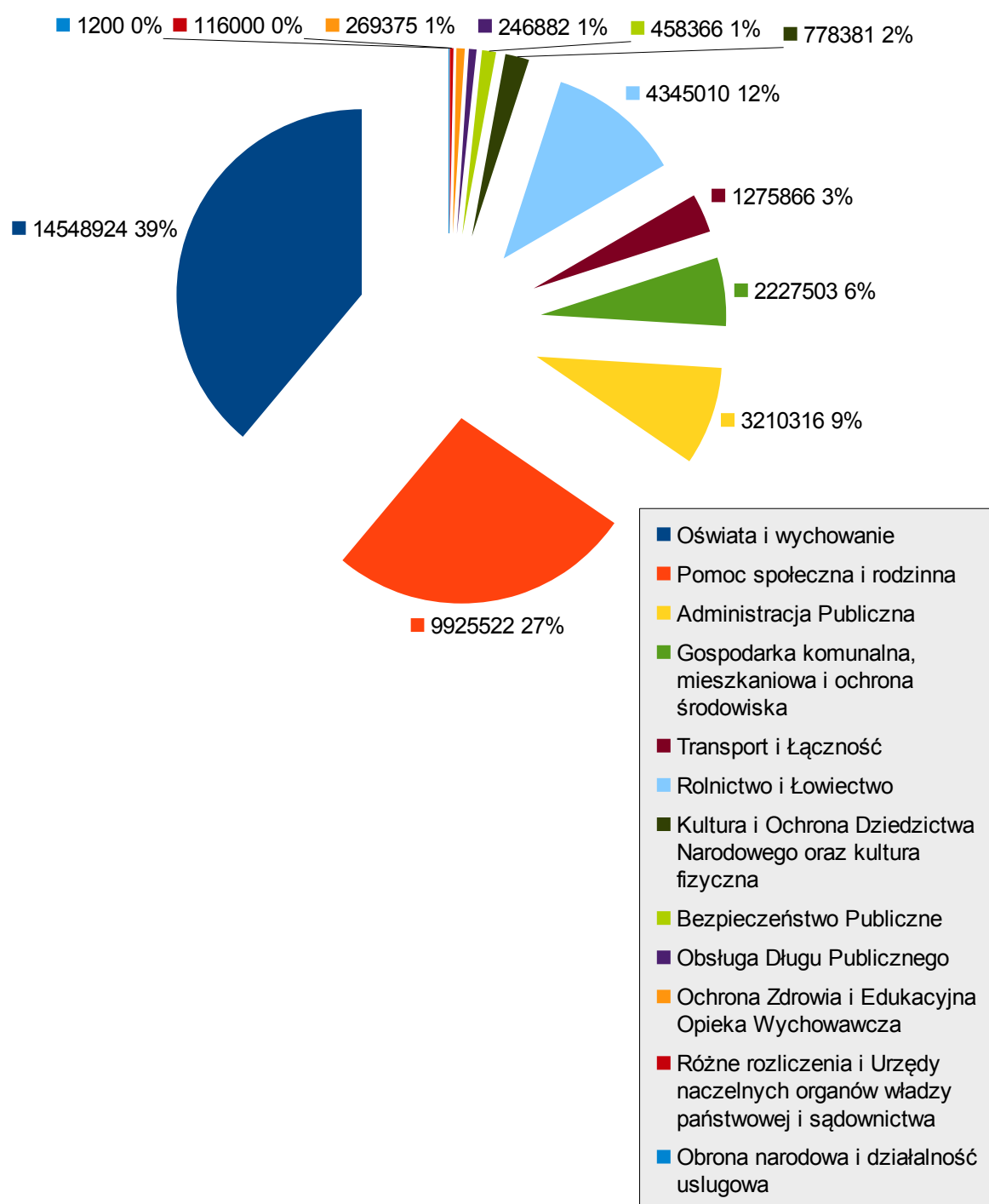
Różne rozliczenia 0,3 % i 114.000,00 zł. to wielkość rezerwy ogólnej i na wydatki związane z zarządzeniem kryzysowym.

Urzędy naczelnych organów władzy państwowej i sądownictwa 1.948,00 zł. to środki na prowadzenie stałego rejestru wyborców w Gminie.

Obrona narodowa i działalność usługowa 1.200,00 zł. to pieniądze na opiekę nad grobami wojennymi i szkolenia obronne.

Razem 37.403.293,00 zł.

Wykres Nr 5 Wydatki budżetu w/g poszczególnych dziedzin

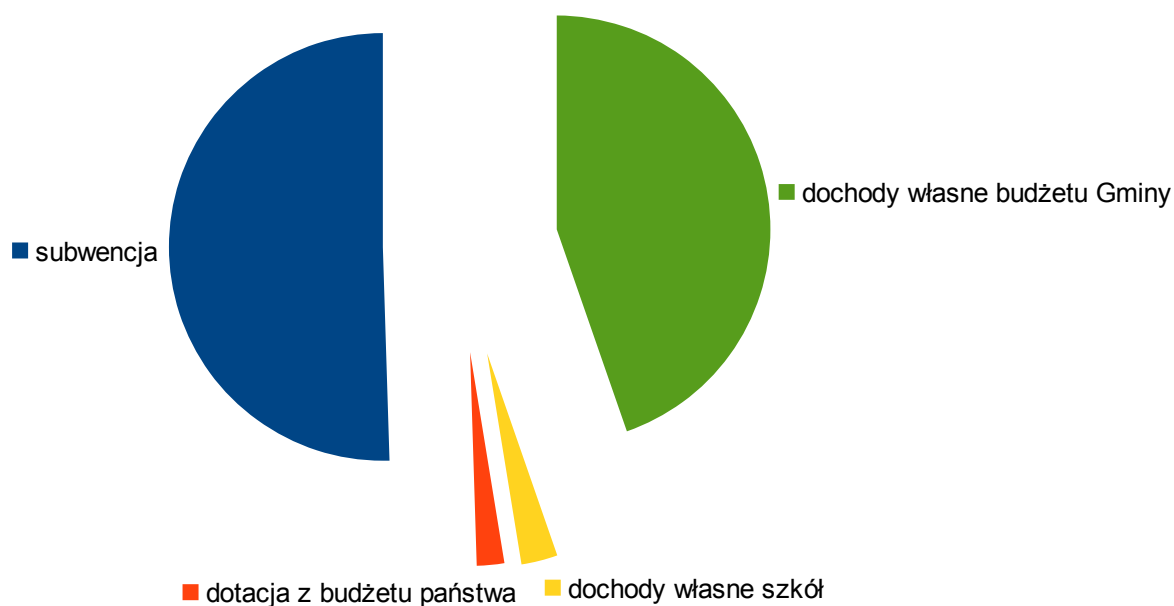

Z powyższego zestawienia wynika, że najwięcej środków bo 14.548.924,00 zł i 38,9 % wydatków budżetu Gmina przeznaczy na wydatki w zakresie oświaty i wychowania.

Źródłem ich pokrycia będą:

- część oświatowa subwencji ogólnej – 7.081.705,00 zł.
- dotacje z budżetu państwa na przedszkolaka – 290.421,00 zł.
- dochody własne bieżące szkół – 386.100,00 zł.
- dochody własne budżetu Gminy – 6.790.698,00 zł.

Wykres Nr 6 Źródła finansowania wydatków na prowadzenie placówek oświatowych

Mając na uwadze fakt, że w wydatkach na oświatę znajduje się:

- przebudowa stołówki w Szkole Podstawowej Nr 1 w Krzepicach w kwocie 424.050,00 zł.,
- remont dachu na budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 56.000,00 zł.
- dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół 46.000,00 zł.

jako wydatki nie związane bezpośrednio z wydatkami bieżącymi placówek udział środków własnych budżetu Gminy na prowadzenie placówek oświatowych łącznie wyniesie 6.264.648,00 zł.

Drugim co do wielkości zadaniem, który generuje 26,6 % wydatków budżetu jest pomoc społeczna i rodzina. Zadania to w zdecydowanej wysokości realizowane są z dotacji budżetu Wojewody, a ich wielkość to 8.309.469,00 zł.

Pozostałą część w kwocie 1.616.053,00 zł. pokryje budżet z dochodów własnych.

Uchwalone wydatki na 1 mieszkańca w Gminie wynoszą 4.091,37 zł

Ile z uchwalonych wydatków Gmina przeznaczą na inwestycje?

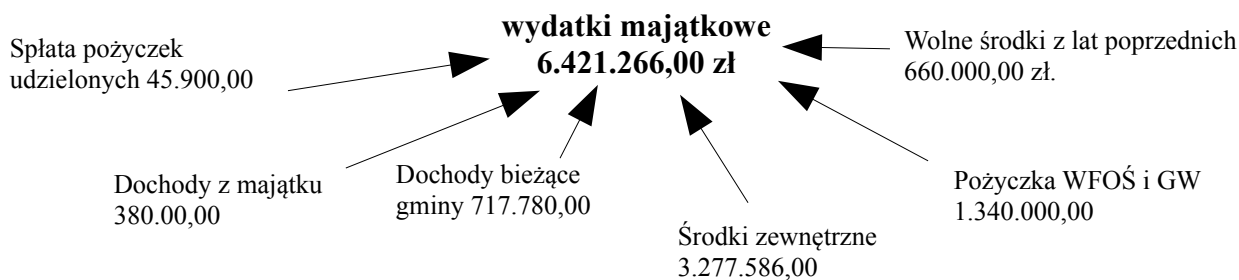
Wydatki inwestycyjne służą rozwojowi Gminy, ponieważ albo powiększają majątek gminy albo zwiększają wartość już posiadanego majątku. Dzięki inwestycjom gmina może lepiej realizować swoje zadania i przez to poprawić poziom życia mieszkańców. Ponadto dzięki inwestycjom w przyszłości, mogą pojawić się dodatkowe dochody z podatków płaconych przez nowe firmy, które rozpoczną działalność na terenie gminy, gdyż będą mieć odpowiednio przygotowane tereny i drogi do nich prowadzące.

Na wydatki inwestycyjne w 2019 roku Gmina przeznaczy 17,2 % wydatków budżetu i kwotę 6.421.266,00 zł, a będą to następujące zadania:

- kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej w Dankowicach Piaskach, Starokrzepicach ul. Królewska, Piaskowa i Zawodzie – 4.334.510,00 zł,
- kontynuacja budowy parkingu w Starokrzepicach – 690.370,00 zł,
- przebudowa kuchni w Szkole Podstawowej Nr 1 w Krzepicach – 424.050,00 zł,
- realizacja zadania, odnawialne źródło energii w Gminie Krzepice (I etap) – 472.103,00 zł,
- ułożenie krawężnika w drodze ul. Parcele w Zajązkach Drugich – 33.943,00 zł,
- kontynuacja budowy chodnika w ul. Kuźniczka – 50.000,00 zł,
- kontynuacja budowy chodnika w ul. Kuków – 21.079,00 zł,
- budowa drogi ul. Asnyka – 120.000,00 zł,
- aktualizacja dokumentacji projektowej budowy dróg w osiedlu Andersa oraz rozpoczęcie budowy kanalizacji deszczowej w tym osiedlu – 82.000,00 zł,
- wykonanie dokumentacji projektowej ul. Ustronna – 13.541,00 zł,
- remont dachu Szkoła Nr 1 w Krzepicach – 56.000,00 zł,
- rozpoczęcie urządzania siłowni przy Szkole Nr 1 w Krzepicach – 10.943,00 zł,
- doposażenie placu zabaw w Lutrowskim – 15.783.00 zł,
- ogrodzenie placu zabaw w Zajązkach Pierwszych – 16.943,00 zł,
- budowa odcinka wodociągu w ul. Inwestycyjnej w Krzepicach - 20.000,00 zł,
- budowa wodociągu i kanału sanitarnego w ul. Nila w Krzepicach – 40.000,00 zł,
- montaż 3 lamp solarnych w obrębie placu zabaw w osiedlu Dąbrowa w Krzepicach – 15.000,00 zł.

Źródła finansowania wydatków majątkowych są następujące:

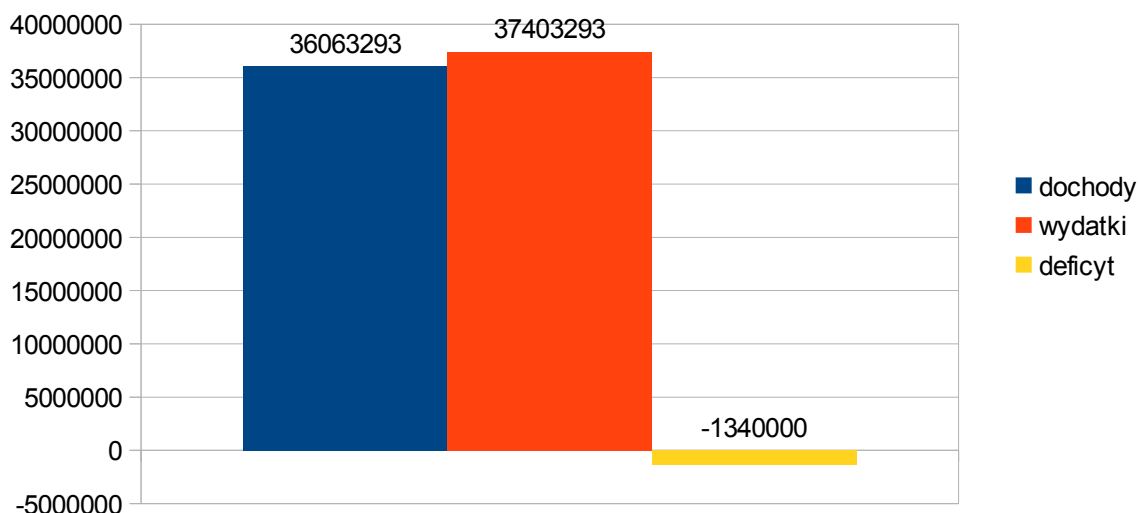
- dochody majątkowe – 3.657.586,00 zł.
- dochody bieżące – 717.780,00 zł.
- przychody (wolne środki +spłata pożyczki udzielonej przez gminę) – 705.900,00 zł.
- pożyczka WFOŚiGW – 1.340.000,00 zł.

Na realizację powyższych inwestycji Gmina otrzyma w 2019 r. dotację z Regionalnego Programu Operacyjnego – 1.852.260,00 zł. (kanalizacja Dankowice Piaski) oraz złożyła wniosek o środki unijne na zadanie „odnawialne źródła energii w Gminie Krzepice”. Wniosek w trakcie oceny. Dofinansowanie w 2019 r. wynosić może 344.847,00 zł.

Kwota dochodów budżetu 36.063.293,00 zł, i kwota jego wydatków 37.403.293,00 zł wskazują na ujemny wynik budżetu, który nazywany jest deficytem budżetu, a wynosi on 1.340.000,00 zł. Deficyt ten w całości pokryty zostanie pożyczką z WFOŚ i GW w Katowicach. Będzie to pożyczka preferencyjna, a o jej preferencyjności świadczy oprocentowanie do 3 % i możliwość ubiegania się – po terminowej spłacie 50 % kapitału i odsetek i osiągnięciu zakładanego efektu ekologicznego- o 45% umorzenia, co w tym konkretnym przypadku może wynieść 603.000,00 zł.

Wykres Nr 7 Deficyt Budżetu Gminy Krzepice

Mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych budżet gminy podzielić można na część **bieżącą i majątkową**. Zgodnie z art 242 powyższej ustawy wydatki bieżące można pokrywać tylko i wyłącznie dochodami bieżącymi. W przypadku budżetu gminy na 2019 rok warunek ten jest spełniony, a różnica między dochodami bieżącymi, a

wydatkami bieżącymi wynosi 1.423.680,00 zł.

W budżecie kwotę tą nazywamy nadwyżką operacyjną. Nadwyżka operacyjna jest wskaźnikiem obrazującym sytuację finansową Gminy, jej zdolność do spłaty zobowiązań oraz możliwość samodzielnego finansowania inwestycji. Określa, jaka część dochodów bieżących pozostaje do dyspozycji organów Gminy po sfinansowaniu obligatoryjnych wydatków bieżących łącznie z kosztami obsługi długu. Środki z nadwyżki operacyjnej w pierwszej kolejności można przeznaczyć na wydatki inwestycyjne. Mogą również być wykorzystane do spłaty zaciągniętych w latach wcześniejszych kredytów i pożyczek.

Przedstawiona wcześniej kwota nadwyżki operacyjnej (1.423.680 zł) wraz z dochodami majątkowymi i wolnymi środkami oraz spłata pożyczki udzielonej przez gminę powinna wystarczyć na sfinansowanie wydatków majątkowych i spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Zapisane w budżecie :

- dochody majątkowe - 3.657.586 zł,
- wolne środki z lat ubiegłych - 660.000 zł,
- spłata pożyczki udzielonej przez gminę - 45.900 zł.

w sumie dają kwotę 4.363.486 zł, a wielkość wydatków majątkowych to 6.421.266 zł. Na pokrycie zatem zapisanych w budżecie zadań inwestycyjnych brakuje 2.057.780 zł. Zgodnie z prawem Gmina w celu pokrycia braku środków na wydatki majątkowe może zaciągać kredyty i pożyczki. Dlatego też w tym celu w budżecie zapisano pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 1.340.000 zł, a brakująca kwota 717.780 zł pochodzić będzie z nadwyżki operacyjnej czyli z dochodów bieżących gminy.

Gmina ma jednak jeszcze do spłaty przypadające na 2019 r. raty kredytów i pożyczek wcześniej zaciągniętych. Jest to kwota 3.273.560 zł . Do dyspozycji pozostaje tylko część nadwyżki operacyjnej w kwocie 705.900 zł. Resztę zatem trzeba pokryć z kredytu w kwocie 2.567.660 zł.

W świetle przedstawionych wielkości liczbowych stwierdzić należy, że w budżecie nadwyżka jest zbyt mała gdyż nie pokrywa spłaty zadłużenia gminy, a zadłużenie powstaje tylko i wyłącznie z tytułu realizacji zadań inwestycyjnych.

W dłuższym czasie jest to zjawisko bardzo niekorzystne dla budżetu gdyż może prowadzić do:

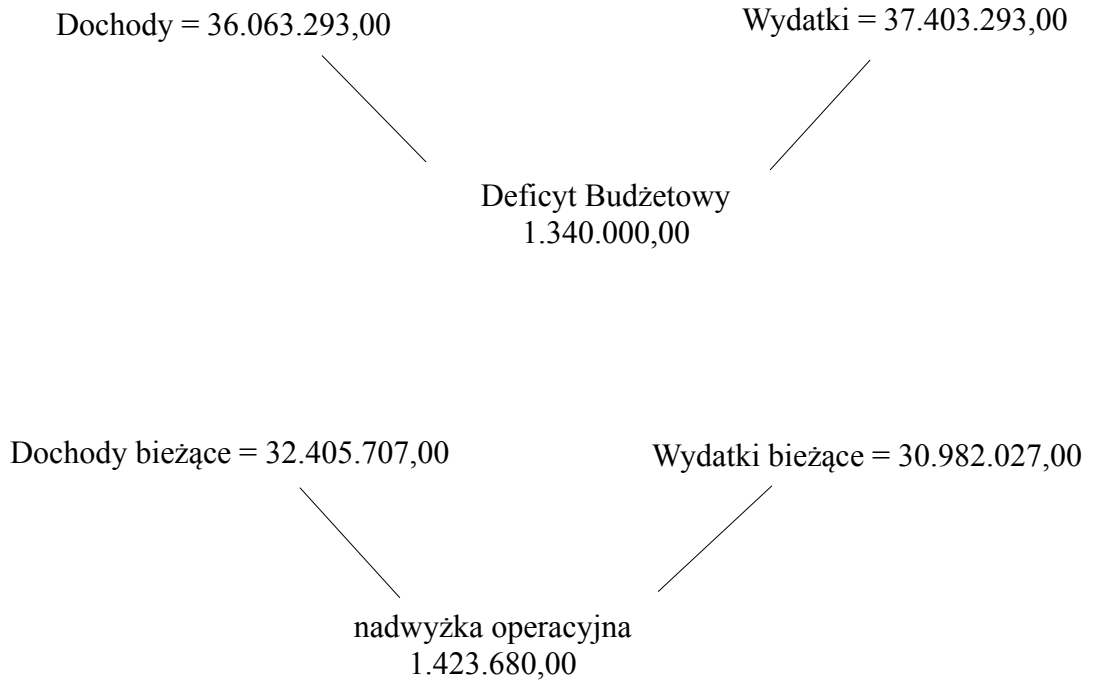
- znacznego wydłużenia okresu spłaty zaciąganych kredytów i pożyczek,
- znacznego obniżenia wysokości środków z budżetu gminy przeznaczanych na realizację inwestycji,
- niemożność uzyskania przez gminę wskaźnika możliwości spłaty zadłużenia wymaganego ustawą o finansach publicznych,
- braku możliwości sfinansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi.

Aby zatem kwota nadwyżek operacyjnych w kolejnych budżetach była wyższa należy:

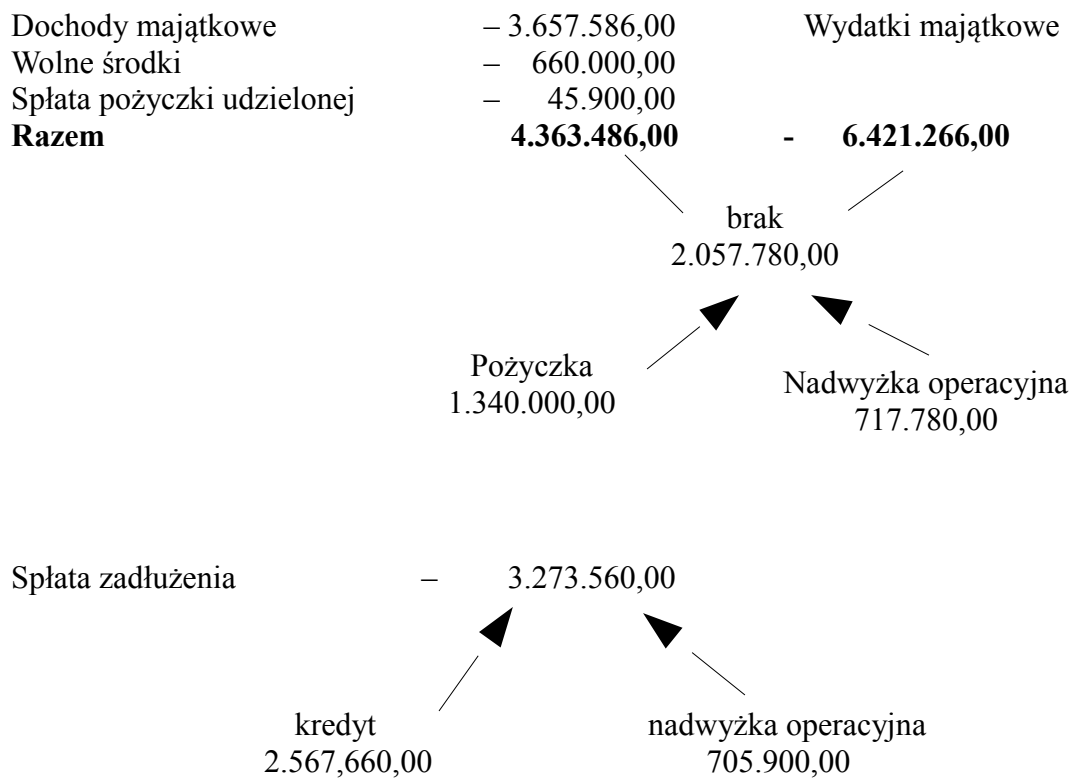
- dokonać analizy wydatków bieżących w celu ich ograniczania,
- dyscyplina wydatków bieżących i szukanie oszczędności gdzie to możliwe,
- wydatki bieżące nie mogą rosnąć szybciej niż dochody bieżące,
- realizacja inwestycji, które w przyszłości nie będą generować tylko wydatków bieżących ale również dochody bieżące,
- prawidłowa gospodarka majątkiem gminy.

Graficzna prezentacja budżetu Gminy na 2019 r.

C
Z
E
Ś
Ć

B
I
E
Ż
A
C
A

C
Z
E
Ś
Ć

M
A
J
A
T
K
O
W
A

Planowany stan zadłużenia Gminy na 31.12.2019 rok = 11.252.628,45 zł.

Przedstawione poszczególne wielkości kwot zapisane w budżecie, w trakcie jego wykonywania ulegać będą zmianie z tytułu wprowadzonych nowych kwot dochodów i przychodów co w następstwie spowoduje zmianę kwot wydatków, jak również deficytu budżetu.

Sporządziła : Anna Mońska
Skarbnik Gminy